

ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ЯК НАПРЯМОК ЕКОЛОГІЗАЦІИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Рассадникова С.І., с.н.с., доц.

*Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України
(м. Одеса, Україна)*

Розв'язання сучасних складних та гострих проблем природокористування пов'язано з активізацією інвестиційно-інноваційної діяльності, вибором стратегічно важливих напрямів інвестиційної політики, ефективного і своєчасного використання інвестицій, створення теоретико – концептуальних основ, інституціонального та інструментального забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності. Своєчасне вкладення інвестицій у безпеку, відтворення та збереження навколишнього природного середовища дозволяє уникнути масштабних втрат, економічних збитків і можливих катастрофічних явищ, витрати на які багатократно перевищують обсяги інвестування. Ефективне виявлення екологічних загроз та їх нейтралізація на початкових етапах виникнення або зниження розмірів та ймовірності появи шляхом інвестування потребує наукового обґрунтування і вибору найбільш вагових інвестиційних рішень здатних забезпечити додаткові переваги, значні позитивні синергетичні ефекти та інші конструктивні наслідки і зрушення.

Системний підхід та оновлення відповідно до сучасних вимог і викликів інвестиційно-інноваційної моделі у сфері природокористування створює підґрунття щодо формування засад для розвитку інноваційної економіки, яка є основою переходу до траєкторії сталого розвитку, виходу до країн лідерів з високоефективною постіндустріальною економікою спроможною забезпечити потреби теперішніх та майбутніх поколінь.

Необхідність поглиблення наукових досліджень, накопичення знань та реалізація інновацій у сфері природокористування, впровадження екологічно чистих технологій, розвиток «зеленого бізнесу» стає каталізатором зростання економіки та ефективного використання природно-ресурсного потенціалу в інтересах суспільства. У цьому контексті впровадження інновацій у сферу природокористування може стати реальним ресурсом подолання екологічних і соціально-економічних кризових явищ, стабілізації та подальшого зростання економіки країни на інноваційній основі.

Використання інновацій у сфері природокористування передбачає оптимальне сполучення наявних і потенційних ресурсів для розробки, реалізації інновацій, перетворення новітніх знань у корисні моделі, технології, організаційні, інституційні новації, які можуть бути мобілізовані з допомогою відповідних механізмів та інструментів за рахунок різних джерел інвестування. Перспективним механізмом об'єднання зусиль влади, бізнесу і громадськості для впровадження інновацій і активізації інвестиційної діяльності у сфері природокористування для забезпечення сталого розвитку

на інноваційних засадах є державно-приватне партнерство.

Розробка і використання механізмів державно-приватного партнерства (ДПП) у сфері природокористування потребують визначення сучасних критеріїв та алгоритмів вибору. Державний сектор, органи державної влади визначають процедуру і методіку вибору, механізм державно-приватного партнерства становиться доцільним та обґрунтованим, якщо дотримуватися критеріїв:

- орган влади спроможний визначити рівень якості, якого повинен дотримуватися приватний партнер під час реалізації ДПП;

- можливо визначити індикатори ефективності та результативності реалізації проекту згідно механізмів державно-приватного партнерства;

- здійснення попередньої і підсумкової оцінку проекту формування окремих видів екологічної інфраструктури;

- технологічного оновлення та обліку мінливого ринкового середовища;

- відсутність достатніх ресурсів фінансових, інвестиційних та інших та не можливість рішення екологічної проблеми іншим засобом та використанням інших механізмів;

- переваги застосування ДПП перевищують недоліки та перешкоди його використання та забезпечують значних позитивний ефект для суспільства, населення, довкілля, держави;

- створення приватногосподарських стимулів щодо інвестування рішення екологічних проблем (водогосподарських, забруднення довкілля, нейтралізації екологічних ризиків, зниження природо місткості та ресурсоемності виробничого процесу, продукції та інше).

Напрямом створення умов та забезпечення реалізації екологізації інноваційного розвитку суспільства стає формування нової інвестиційно-інноваційної моделі у сфері природокористування; новітніх інституційних засад переходу в Україні до моделі інфраструктурного середовища сфери природокористування (екологічної інфраструктури); теоретичних та методичних засад імплементації концепції інвестиційної привабливості у систему інституційного забезпечення природокористування та розбудови екологічної інфраструктури; узагальнення теоретичних засад та тенденцій запровадженні сучасних організаційно-методичних підходів до використання механізмів державно-приватного партнерства у практику організації природокористування та забезпечення розвитку інфраструктурних проєктів; запровадження інструментів державно-приватного партнерства у розбудові та функціонуванні екологічної інфраструктури.

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 24-26 квітня 2013 р. / За заг. ред. О.В. Прокопенко. — Суми : СумДУ, 2013. — Т.2. — С. 189-191.